

[Elsie-Merete Ross.]

forhøjelse i sig selv ikke direkte skaber flere boliger, men gør det indirekte. Der er især to forhold, der nødvendiggør en vis huslejeudligning. Det ene er, at den vil medvirke til større bevægelighed og dermed til en bedre udnyttelse af boligmassen; det andet er, at den store afstand mellem, hvad folk betaler for lejligheder af samme størrelse og kvalitet, føles som en uretfærdighed. Hvis det var den økonomisk dårligst stillede del af befolkningen, der boede i førkrigslejligheder med lav husleje, ville man ikke have den samme følelse af urimelighed og uretfærdighed. Men det er jo ganske tilfældigt, hvem der bor i disse lejligheder. Det er en slags lotterigevinst, som en vis del af lejerne har fået, og som derfor af resten føles urimelig. Delingen går ofte mellem de forskellige generationer i stedet for mellem indkomster.

Den forskel i huslejeniveauet, som fortsat er gældende mellem gamle og nye lejligheder, har sikkert været medvirkende til, at man anser den lave husleje for det rigtige niveau. Der er imidlertid i det lange løb ikke mulighed for at holde huslejen adskilt fra den almindelige prisstigning.

I åbningstalen blev det sagt, at regeringen vil fortsætte overvejelserne med henblik på yderligere forholdsregler til løsning af lejeproblemerne. Jeg kan selvfølgelig være enig med det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen, som under debatten sidste år sagde, at alle var klar over, at huslejestoppet ikke kunne eller burde opretholdes evindeligt, og at bestræbelserne for en gradvis udligning ikke burde vente længere end nødvendigt. En begyndelse er jo gjort i sommer med en forhøjelse af lejen ved genudlejning. Det må overvejes, om denne gradvise fremgangsmåde ikke yderligere må udbygges uden for voldsomme spring og navnlig sådan, at de dårligste boliger ikke på grund af bolig-mangelen får urimelige lejeforhøjelser. Det vil nok være rigtigt at bruge forskellige fremgangsmåder for lejligheder i boligforeninger og for lejligheder i almindelige, private ejendomme.

Som jeg sagde før, ville en moderat lejeforhøjelse i boligforeningerne sammen med midler tilvejebragt gennem foreningernes fonds og prioriteringsreserven muliggøre en betydelig selvfinansiering med nogen for-

mindskelse af byggeomkostningerne ved ny-byggeri. Ved en gradvis forhøjelse af lejen i de private ejendomme bør husejerne have noget af lejeforhøjelserne under hensyn til den stigning i driftsomkostningerne, der er sket, siden 1958-loven blev vedtaget. Denne forhøjelse bør delvis hensættes på konto til udvendig vedligeholdelse. Eventuel yderligere forhøjelse kan f. eks. indgå i en fond, hvis midler anvendes til nedsættelse af lejen i det nye byggeri.

Selv om huslejerne stiger moderat og gradvis, er det for det radikale venstre en afgørende forudsætning, at der gennem huslejetilskud tages hensyn til de økonomisk svageste stillede grupper. Skulle en gradvis huslejestigning komme i gang, er der forhåbentlig enighed om at beskytte lejere mod opsigelse i de områder, hvor der er bolig-mangel.

Arne Larsen: Atter en gang har det høje ting anledning til at debattere boligproblemet. Det er sket mange gange tidligere gennem de senere år, og meget er blevet sagt. Såfremt ord alene kunne løse boligproblemet, måtte det for længst have været løst. Men ord alene gør det nu engang ikke; der skal vilje og handling til, og det synes jeg i høj grad mangler.

Endnu omtrent 18 år efter krigens afslutning er vi ikke kommet løsningen af dette problem mange skridt nærmere, og stadig væk, vil jeg påstå, hører det til vore alvorligste sociale problemer, som vi bør ofre mange kræfter på at få løst omgående og uden forsinkelse. Det er rigtigt og må erkendes, at vi har haft en stigende boligproduktion gennem de senere år. Den højtærede boligminister har meddelt os tallene for færdiggjorte lejligheder i 1961, som var på 31.600, og det skønnedes, at vi i 1962 kom op på 34.000; i forhold til tidligere år er det jo en ganske pæn fremgang. Så er der nogen, der desværre mener, at nu er der lige ved at opstå en fare for overproduktion, og så skulle det også være galt. Imidlertid tror jeg ikke, at det er rigtigt.

Jeg tror, at der fortsat vil være behov for et meget, meget stort boligbyggeri, endda et boligbyggeri af endnu større omfang end det, vi har i dag. En produktion på omkring 40.000 lejligheder om året i flere år fremover vil sikkert vise sig at være nødvendig, så-